

Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma vuosille 2014-2023

VD/192/00.01.02.06/2014
KN/PM/PO/KV/PH

Tilakeskuksen hallinnoimien toimitilojen määrä oli tilanteessa 31.12.2013 yhteensä 849 563 bruttoneliötä ja voimassa olevan investointiohjelman mukaan määrän arvioidaan kasvavan noin viidellä prosentilla 2014–2023. Vuosina 2008–2012 toimitiloihin investoitiin vuosittain keskimäärin 47 milj. euroa.

Vantaan kaupunki on velkaantunut väestönkasvun ja siitä johtuvien investointitarpeiden rahoittamisen johdosta. Kaupungin tulopohja ei ole riittänyt toteutuneen kasvun rahoittamiseen. Vantaan kaupungin ongelma on ollut koko 2000-luvun ajan investointien rahoitukseen liittyvä rahoitusvaje ja lainamäärän kasvu. Vuosina 2004–2013 investoinneista on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella keskimäärin 45,9 prosenttia.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa on asetettu tavoitteita investointisuunnittelulle sekä linjattu lähivuosien investointitasoja. Toimitilainvestointien vuosittaiseksi määräksi talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa on määritetty 37,7 milj. euroa.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa päätettiin myös tehdä selvitys kaupunkitason palveluverkkosuunnittelun keskittämisestä taloussuunnittelun tulosalueelle. Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosääntöä muutettiin (kv 19.11.2012) siten, että taloussuunnittelun tulosalueen tehtäväksi määriteltiin kaupungin palveluverkon kehittäminen ja yhteensovittaminen osaksi kaupungin talousarviovalmistelua. Vuodesta 2013 lähtien toimitilainvestointiohjelma on laadittu kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitteluprosessissa talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa sovittuun tasoon.

Valtuustokauden 2013–2016 strategian mukaan kaupunkikonsernin toimitilainvestoinnit perustuvat kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitteluun ja kaupunkitasolla tehtävään investointien priorisointiin. Valtuuston vuoden 2014 talousarvion sitovaksi tavoitteeksi asetettiin laatia kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelma, joka käsitellään kaupunginvaltuuston kevään 2014 seminaarissa.

Vantaa on pitkään kehittänyt menestyksekkäästi palveluverkkojaan, mikä on mahdollistanut keskeisten palvelujen kustannustehokkuuden kehittämisen. Vantaalla on tehty palveluverkkoselvityksiä kaupunginhallituksen asettamien palveluverkkotoimikuntien toimesta viimeksi vuosina 2005, 2007 ja 2008. Palveluverkkotoimikuntien esittämät toimenpiteet palveluverkkojen kehittämiseksi ovat ohjanneet osaltaan palveluverkkoratkaisuja ja toimitilainvestointeja.

Valtuustokauden 2013–2016 yhtenä strategisena painopistealueena on kaupunkirakenteen eheyttäminen. Kaupunkirakenteen tiivistyminen ja joukkoliikenteen kehittäminen antavat mahdollisuuden palvelurakenteiden uudistumiseen. Kaupungin tavoitteena on, että palvelut ovat hyvin saavutettavissa, palvelujen laatu ja toimivuus varmistetaan, ja että palvelujen järjestäminen on taloudellisesti tehokasta.

Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman valmistelu

Kaupunginvaltuuston 18.11.2013 hyväksymien vuoden 2014 sitovien tavoitteiden mukaisesti taloussuunnittelu on valmistellut yhteistyössä toimialojen kanssa kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman vuosille 2014–2023.

Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman alkuosassa kuvataan kaupunkirakenteen nykytila, keskeiset kehittämisperiaatteet, uusimman asuntorakentamisennusteen ja väestöennusteen tiedot sekä kaupunkitasoiset palveluverkkoja koskevat muutostekijät. Väestöennusteen mukaan seuraavan kymmenen vuoden jaksolla väestön määrän arvioidaan lisääntyvän noin 24 000 asukkaalla.

Toisessa osiossa kuvataan toimialojen palveluverkkojen nykytilaa sekä palveluverkkojen kehittämistarpeita ja esitetään mm. tulossa olevat lainsäädännön muutokset, väestömuutosten vaikutukset palveluverkkoon, sähköisten palvelujen kehittämistä, kuntien välistä yhteistyötä sekä

arvioidaan Y-tonttien riittävyttä. Yhteenvedona näistä on määritelty keskeiset palveluverkkolinjaukset, palvelutarpeet ja palveluverkon tavoitetila palveluittain.

Kaupunkitasoinen investointiryhmä (hankejohtoryhmä) toimi kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman laadinnan ohjausryhmänä. Palveluverkkosuunnitelman sisältö määriteltiin työryhmässä yhdessä toimialojen asiantuntijoiden kanssa. Taloussuunnittelun tulosalue vastasi taustatietojen kokoamisesta sekä koordinoi toimialojen palveluverkkosuunnitelmaosioiden laatimista. Suunnitelmaa on työstetty toimialojen asiantuntijoiden kanssa kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun workshoppeissa.

Kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaa on käsitelty kevään 2014 aikana myös kaupungin johtoryhmässä, kaupungin yhteistoimintaryhmässä sekä kaupunkitasoisessa hyvinvointiryhmässä. Palveluverkkosuunnitelman luonnosta esiteltiin ja työstettiin kaupunginvaltuuston strategiaseminaarissa 15–16.5.2014.

Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman tavoitteet ja johtopäätökset

Palveluverkkosuunnittelun tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen.

Laadittuun kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan on koottu keskeiset palveluverkkolinjaukset, palvelutarpeet ja palveluverkon tavoitetila palveluittain vuosille 2014–2023. Suunnitelmassa todetaan, että sote-uudistuksen, kuntarakenne- ja metropolilain vaikutukset voidaan arvioida ja ottaa huomioon vasta lainsäädännön valmistuttua.

Johtopäätöksissä todetaan mm. palveluverkkosuunnittelun perustuminen vuosittaisten väestöennusteiden mukaiseen palvelutarpeiden arviointiin, sähköisten itsepalvelujen olennainen lisääminen, uusien ja perusparannettavien tilojen suunnitteleminen ja toteuttaminen laajaan yhteiskäyttöön, yksityisessä päivähoitossa olevien lasten osuuden kasvattaminen sekä päivähoiton alueellisten päiväkotiverkkoselvitysten laatiminen.

Palvelujen saavutettavuuden takaamiseksi tulee varata Y-tontteja keskeisiltä sijainneilta hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelta sekä huomioida eheytyvien keskusta-alueiden kasvavista asukasmääristä johtuvat palvelutarpeet. Palvelujen saavutettavuutta voidaan jatkossa arvioida entistä enemmän joukkoliikennevälineillä tehtävän matka-ajan perusteella aiemman etäisyyteen perustuvan tarkastelun sijaan.

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma ohjaa vuotuista toimitilainvestointisuunnitelman laatimista. Toimialojen toimitilainvestointiesitysten tulee olla kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitelmassa vuosille 2014–2023 esitetyjen linjausten mukaisia sekä edistää palveluverkkojen tavoitetilan saavuttamista.

Kaupunginhallitus 9.6.2014 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma vuosille 2014–2023 kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen varajäsen Matti Holopainen teki palveluverkkosuunnitelmaan seuraavat muutosesitykset:

" 1. Palveluverkkosuunnitelmasta sivulta 26 Otsikon " Palvelujen järjestämistapaa koskevat muutokset" alta poistetaan kaksi lausetta:

"Toimialan palvelutarpeen lisääntyessä tulee aina selvittää vaihtoehtoiset palvelun tuotantotavat. sekä

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman tavoitteiden mukaisesti palvelujen ostamista ja kumppanuuksien käyttöä laajennetaan silloin kun se on kokonaistaloudellisesti edullista."

2. sivulta 51 kohdasta "Keskeiset palveluverkkolinjaukset" poistetaan toinen lause: "Yksityisessä päivähoitossa olevien lasten osuutta kaikista päivähoitossa olevista lapsista kasvatetaan." "

Holopaisen muutosesitykset raukesivat kannattamattomina.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunginjohtajan esitys.

Kaupunginvaltuusto 16.6.2014 § 4

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma vuosille 2014–2023.

Käsittely:

Valtuutettu Antero Eerola teki palveluverkkosuunnitelmaan seuraavat poistoesitykset:

"1. Palveluverkkosuunnitelmasta sivulta 26 Otsikon "Palvelujen järjestämistapaa koskevat muutokset" alta poistetaan kaksi lausetta:

"Toimialan palvelutarpeen lisääntyessä tulee aina selvittää vaihtoehtoiset palvelun tuotantotavat. sekä

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman tavoitteiden mukaisesti palvelujen ostamista ja kumppanuuksien käyttöä laajennetaan silloin kun se on kokonaistaloudellisesti edullista."

2. sivulta 51 kohdasta "Keskeiset palveluverkkolinjaukset" poistetaan toinen lause: "Yksityisessä päivähoitossa olevien lasten osuutta kaikista päivähoitossa olevista lapsista kasvatetaan.""

Lisäksi Eerola teki seuraavat kouluverkkoja koskevat muutosesitykset:

"- poistetaan sivulta 54. sanat "ja vuonna 2016 kun Tuomelan ja Hevoshaan koulut lakkautetaan."

- muutetaan sivun 57. kuvaa 32. siten, ettei Hevoshaan ja Tuomelan kouluja olla lakkauttamassa.

- muutetaan sivun 57. kohta "Kohdennettujen erillisselvitysten tarve" seuraavaksi: "Koko kaupungin alueella tehdään selvitys peruskoulun tiloista, niiden kunnosta ja riittävydestä ja niin, että se huomioi myös hyväksytyt kaavat pitkällä tähtäimellä."

Valtuutettu Jussi Saramo kannatti Eerolan esityksiä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavat kaksi äänestysesitystä:

He, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat valtuutettu Eerolan poistoesityksiä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 60 jaa-ääntä, 4 ei-ääntä ja 3 valtuutettua ei ollut paikalla äänestyksessä, joten valtuutettu Eerolan esitykset tulivat hylätyiksi.

He, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat valtuutettu Eerolan kouluverkkoja koskevia muutosesityksiä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 40 jaa-ääntä, 23 ei-ääntä ja 4 valtuutettua ei ollut paikalla äänestyksessä, joten valtuutettu Eerolan esitykset tulivat hylätyiksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunginhallituksen esitys.

Lisäksi merkittiin, että **vasemmistoliiton valtuustoryhmä** jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

"Kaupungin palveluverkon suunnittelu kuuluu valtuustokauden tärkeimpiin kysymyksiin Vantaalla. Siksi päätöksenteon pohjalla pitää olla paras mahdollinen tieto.

Tällä hetkellä valtakunnalliset, kuntakenttää koskevat ratkaisut – kuten sosiaali- ja terveystalouden uudistus, kuntauudistus, metropolihallinnon tulevaisuus ja mahdollinen metropolikaupungin perustaminen - ovat kuitenkin auki.

Siksi valtuusto edellyttää, että palveluiden järjestämistapaa koskevat päätökset tehdään vasta sen jälkeen, kun valtakunnalliset ratkaisut kuntapalveluiden tulevaisuudesta ovat selvillä.

Valtuusto edellyttää myös kerran vuodessa selvitystä palveluverkon tilasta."

Lisäksi merkittiin, että **vihreä valtuustoryhmä** jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon **perussuomalaisen valtuustoryhmä** ja **vasemmistoliiton valtuustoryhmä** yhtyivät:

"Koko kaupungin alueella tehdään selvitys peruskoulutiloista, niiden kunnosta ja riittävydestä niin että se huomioi myös hyväksytyt kaavat pitkällä tähtäimellä.

Tämä sama lause korvaa myös vasemmistoliiton tekemästä esityksestä (sivulle 57) lauseen:
Aviapoliksen, Hakunilan sekä Hämeenkylässä alueella tehdään erillisselvitys alueen koulutiloista."

Liitteet:

- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2014–2023, luonnos 19.5.2014
- Äänestyspöytäkirja, poistoesitykset, KV 16.6.2014 § 4
- Äänestyspöytäkirja, kouluverkkoja koskevat muutosesitykset, KV 16.6.2014 § 4

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

erityisasiantuntija Kirsi Vatén, puh. 09 839 22718, [kirsi.vaten\[at\]vantaa.fi](mailto:kirsi.vaten[at]vantaa.fi)